

Мери Ан Шафър, Ан Бароуз - „Клуб на любителите на книги и пай от картофени обелки от остров Гърнзи“

8 януари 1946 г.

Сидни Старк
Издателство „Стивънс и Старк“
„Сейнт Джеймс“ 21
Лондон
Англия

Скъпи Сидни,

Сюзан Скот е същинско чудо. Продадохме повече от четирийсет екземпляра от книгата, което беше много добре, макар че мен ме зарадва повече храната. Сюзан успя да се сдобие с купони за пудра захар и с истински яйца и направи целувки. Ако всичките й литературни обеда достигат подобни висоти, нямам нищо против да обикалям с нея из страната. Мислиш ли, че една щедра премия ще я стимулира да намери масло? Нека пробваме, може да удържиш сумата от моя хонорар.

Не всички новини обаче са толкова добри. Питаш ме как върви работата по новата ми книга, и отговорът, уви, е „никак“.

„Английските слабости“ изглеждаше така обещаваща в началото. В крайна сметка би трябвало да може да се изпишат томове за Дружеството срещу прославата на английското зайче. Изрових една снимка, на която Клубът за борба с вредителите марширува по „Оксфорд Стрийт“ с плакати „Долу Биатрикс Потър!“. Какво повече би могло да се добави? Абсолютно нищо!

Не ми се занимава повече с тази книга. Просто умът и сърцето ми не са в нея. Изи Бикерстаф ми беше скъпа (и все още е), но повече не искам да пиша под това име. Не желая да ме възприемат като ведър хуморист. Давам си сметка, че по време на война да накараш читателя да се смее или поне да се усмихне, е значително постижение, но повече не искам да го правя. Напоследък, изглежда, ми липсва чувство за мяра или за хармония, а сам Господ знае, че човек не може да твори хумор без тях.

Много се радвам, че „Стивънс и Старк“ печелят от „Изи Бикерстаф отива на война“. Това облекчава съвестта ми след провала с биографията на Ан Бронте.

С благодарности за всичко и с обич:

Джулиет

П.П. Чета писмата на госпожа Монтегю. Знаеш ли какво е написала на Джейн Карлайл тази некадърница? „Скъпа моя Джейн, всеки е роден с призвание, а твоето е да пишеш очарователни писънца.“ Дано Джейн да я е заплюла.

Сидни – Джулиет

10 януари 1946 г.

Джулиет Аштън
„Глеб“ 23
Челси
Лондон

Скъпа Джулиет,

Поздравления! Сюзан твърди, че на обяда си грабнала публиката така, както пияницата грабва бутилка ром, така че, моля те, престани да се тревожиш за предстоящата обиколка. Нито за миг не съм се съмнявал в успеха ти. Виждал съм те как декламираш „Овчарчето пее в долината на унижението“ преди осемнайсет години и знам, че за секунди ще омаеш слушателите. Един съвет само: би било добре, ако този път се въздържиш и не замеряш хората с книги.

Сюзан няма търпение да те представи във всички книжарници от Бат до Йоркшир. Естествено, Софи настоява да включа в обиколката и Шотландия. Аз я вбесих с традиционния си надменен отговор (нали все пак съм по-голям): „Ще видим“. Знаем, че ѝ липсваш, но издателството не бива да се влияе от подобни съображения.

Току-що получих данните за продажбите на „Изи...“ в Лондон и околните графства. Отлични са. Отново поздравления!

Не се притеснявай за „Английските слабости“. По-добре да загубиш ентусиазма си сега, отколкото след шест месеца писане за зайци. Търговските перспективи на идеята бяха атрактивни, но съм съгласен, че темата е ужасно досадна. Ще намериш нещо друго, което да ти хареса.

Вечеря, преди да заминеш? Само кажи кога.

С обич:

Сидни

П.П. Пишеш очарователни писъмца.

Джулиет – Сидни

11 януари 1946 г.

Скъпи Сидни,

Прекрасно! Може ли да е някъде край реката? Искам стриди, шампанско и ростбиф, ако има; ако ли не – става и пиле. Много се радвам, че продажбите на „Изи...“ са добри. Но дали са достатъчни, за да не се налага да си събирам багажа и да се изнасям от Лондон? След като ти и издателството ме превърнахте в що-годе успешен автор, вечерята ще бъде от мен.

С обич:

Джулиет

П.П. Не съм хвърляла „Овчарчето пее в долината на унижението“ по хората. Хвърлих я по преподавателката ни по рецитиране. Искях да падне в краката ѝ, но не уцелих.

Джулиет – Софи Страхан

12 януари 1946 г.

Госпожа Александър Страхан

Фокънфарм
Оубан
Аргайл

Скъпа Софи,

Страшно ще се радвам да те видя, разбира се, но в момента съм като бездушен и безволев робот. Сидни ме кара да обикалям из Бат, Колчестър, Лийдс и всевъзможни други селца, чиито имена така и не успях да запомня. И затова не мога просто ей-така да отскоча до Шотландия. Сидни ще свъси вежди, ще присвие очи и ще ме погледне лошо. А ти знаеш колко е изнервящо, когато Сидни те гледа лошо.

Как ми се иска да се измъкна и да дойда да ме поглезиш във фермата. Ще се изтегна на канапето пред камината, а ти ще ме завиеш с одеяло и ще ми донесеш чаша чай.

Александър ще възрази ли, ако окупирам канапето за по-дълго? Казвала си ми, че е кротък, но постоянното ми присъствие вероятно ще го подразни.

Не знам защо съм толкова унила. Би трябвало да се радвам на перспективата да чета „Изи...“ пред очарованата публика. По принцип обичам да говоря за книги и да получавам комплименти. Би следвало да съм въодушевена. Но истината е, че съм потисната, дори по-потисната, отколкото бях през войната. Всичко е *опустошено*, Софи: пътищата, сградите, хората. Особено хората.

Настроението ми сигурно се дължи на вечерята, на която бях снощи. Храната беше отвратителна, но това го очаквах. По-скоро другите гости ме разстроиха. Най-потискащата сбирщина, на която съм попадала. Разговорите се въртяха около бомбардировките и глада. Помниш ли Сара Моркрофт? Тя също беше там – кожа и кости, наकोкошинена от студа, с кървавочервено червило. А на времето минаваше за красавица, нали? Беше луда по онзи с конете, който след това замина за Кеймбридж. Него обаче го нямаше, оказа се, че се е омъжила за някакъв лекар с пепеляво лице, който мляскаше, преди да заговори. Но и той беше като герой от любовен роман в сравнение с моя придружител, който по една случайност беше ерген, вероятно последният на света... О, Боже, колко съм злобна!

Кълна се, Софи, мисля, че ми има нещо. Всички мъже ми се струват непоносими. Вероятно трябва да си снижа критериите. Е, не чак до нивото на пепелявия мляскащ лекар. Дори не мога да обвинявам войната – никога не ме е бивало с мъжете, нали?

Мислиш ли, че огнярят от „Сейнт Суидин“ ще си остане единствената ми истинска любов? Не е много вероятно, все пак така и не събрах смелост да го заговоря, но пък поне чувствата ми не бяха попарени от разочарования. Каква прекрасна черна коса имаше само! След това, както знаеш, дойде годината на поетите. Сидни още ми се подиграва, макар и без никакво основание, тъй като той ме запозна с тях. После идва горкият Адриан... О, няма нужда да ти изброявам ужасяващия списък... Софи, *какво* не ми е наред? Толкова ли съм взискателна? Не искам да се омъжа, за да съм просто омъжена. Не се сещам за нищо по-самотно от това да прекарам остатъка от живота си с човек, с когото не мога да разговарям, или – още по-лошо – не мога да мълча.

Какво досадно мрънкащо писмо! Видя ли? Успях да те накарам да се зарадваш, че няма да намина през Шотландия. Но не се знае, може пък и да стигна до теб, съдбата ми е в ръцете на Сидни.

Целуни Доминик от мен и му кажи, че оня ден видях плъх с размерите на териер.

Много обич за Александър,

а за теб – още повече:

Джулиет

*Далси Адамс – Джулиет
Гърнзи, Нормандски острови*

12 януари 1946 г.

Джулиет Аштън
„Оукли Стрийт“ 81
Челси
Лондон

Уважаема госпожице Аштън,

Казвам се Далси Адамс и живея във фермата си в енория Сен Мартен в Гърнзи. В ръцете ми попадна една книга, която навремето е била ваша – „Избрани есета“ на Елия, което, оказа се, е псевдоним на Чарлс Лам. Името и адресът ви бяха изписани от вътрешната страна на корицата.

Ще си позволя да пристъпя направо към въпроса: Чарлс Лам много ми хареса и затова се зачудих дали щом есетата са „Избрани“, това означава, че той е писал и други неща. Искам да прочета всичко от него, само че, макар германците да си отидоха, в Гърнзи все още няма никакви книжарници.

Затова реших да ви помоля за услуга. Бихте ли ми изпратили името и адреса на някоя лондонска книжарница? Мисля да поръчам по пощата другите книги на Чарлс Лам. Също така знаете ли дали има негова биография и как бих могъл да я намеря? Струва ми се, че въпреки блестящия и повратен ум на господин Лам животът му е бил изпълнен с много тъга.

Чарлс Лам ме разсмиваше по време на германската окупация, като най-много се забавлявах на историята му за печеното прасе. И нашият Клуб на любителите на книги и пай от картофени обелки се появи покрай едно печено прасенце, приготвено зад гърба на немците, заради което Лам ми е още по-близък.

Съжалявам, че ви безпокоя, но повече щях да съжалявам, ако не се бях докоснал до него, тъй като творбите му ме превърнаха в негов приятел.

Надявам се, че не съм ви затруднил:

Далси Адамс

П.П. У една моя приятелка, госпожа Маджъри, е попаднал памфлет, който някога също е бил ваш. Казва се „Имало ли е горящ храст? Защита на Мойсей и Десетте Божи заповеди“. На нея ѝ е харесал коментарът, който сте написали отстрани в полето: „Божие слово или контрол над тълпата??“. Решихте ли кое от двете?

Джулиет – Далси

15 януари 1946 г.

Далси Адамс
Ле Воларан

Ла Буве
Сен Мартен, Гърнзи

Уважаеми господин Адамс,

Вече не живея на „Оукли Стрийт“, но много се радвам, че писмото ви стигна до мен, както и че моята книга е стигнала до вас. Раздялата ми с „Избрани есета“ беше тъжна и болезнена. Притежавах два екземпляра от книгата, а нямаше свободно място в библиотеката и въпреки това се почувствах като предател, когато я продадох. Вие успокоихте съвестта ми.

Чудно ми е как е стигнала до Гърнзи. Може би в книгите има заложен някакъв таен инстинкт за намиране на верния път, който ги отвежда до идеалните им читатели. Би било прекрасно, ако е така, нали?